

přechodných přírážek a přehled hrubého výnosu berní v posledních letech (1932—1934).

V celku platí o díle to, co bylo řečeno, již o prvním dílu knihy, při čemž nutno zdůrazniti opětovně, že v druhém díle přistupuje i značná cena praktická pro kruhy, nezabývající se theoretickými otázkami berního práva, jelikož spis má velkou hodnotu i jako informační pramen pro poplatníky. Hra.

H r o m a d a: Dávky za úřední úkony. Praha 1936. Zvláštní vydání Práva československého, str. 84. Cena 12'50 Kč. Od prvních publikací Chocholových nebylo samostatně vydaného komentáře o dávkách za úřední úkony, které byly po vzoru německém zařazeny do našeho finančního systému, byť i jen dočasně, r. 1925 a jejichž platnost se od té doby neustále prodlužuje a dávkové řády, vydávané vládními nařízeními, neustále mění a doplňují. Podle posledního zákona č. 247/1935 má končiti jejich účinnost rokem 1940. Podobně jako u daně z obratu nelze s pravděpodobností očekávat, že se jich státní pokladna chtěla a mohla vzdáti. Vyskytují se proti nim mnohé námitky theoretické i praktické, ale není překážky, proč by při náležitém přepracování, zjednodušení a omezení objektů nemohly se věleniti do systému poplatkového práva.

Lze proto jen vítati, podává-li zde Hromada text zákona o dávkách za úřední úkony ve věcech správních ve znění posléze upraveném zák. č. 247/1935, text vládního nařízení č. 248/1935, a konečně plné znění velmi obsažných dávkových řádů a doplňuje-li texty pečlivě sebranou judikaturou a ministerskými výnosy. Siblík.

H e i m: Poplatky z postupních smluv (z převodu nemovitostí na blízké osoby jednáním mezi živými). Zvláštní vydání Práva československého. Praha 1936. Str. 32, cena 7'50 Kč. Stručné pojednání toto je neseno hledisky ryze praktickými a chce seznámiti právnickou i neprávnickou veřejnost s praxí finančních úřadů i s judikaturou v této obtížné materii. Pojednává, pokud je toho potřeba, též o zjišťování hodnoty nemovitostí, o oceňovacích předpisech, o vypočítávání poplatku reálního a daně z obohacení, a o jiných poplatcích, souvisejících s postupními smlouvami. Rozděleno je na 14 kapitol a doplněno praktickými příklady. Zvláště důležité jsou výklady o postupu nemovitostí zatížených užívacím nebo poživacím právem nebo jinými výhradami (§ 21 cis. nař. č. 278/1915). Zde ovšem by se doporučovalo vzpomenouti výkladů Borgesových, (Fruchtgenuß-, Gebrauchs-, Rentenbezugsrechte und Rechte auf sonstige wiederkehrende Leistungen in öst. Gebührenrecht, Vídeň 1932), podobně jako vůbec přihlídnouti i na jiných místech k literatuře. Co do sporu o pojem darování blíží se autor názoru hájenému podepsaným v Právniku, roč. 1933, seš. 3. a 4. a staví se tudíž proti judikatuře. Siblík.

D r. E. K r a u t m a n n: Poplatky z právních listin v zemích historických. Praha 1936. Str. 178. Tak jako je nám třeba přehledného, byť i stručného zpracování celého práva poplatkového v sy-

stému, musí býti vítány i monografie o některých větších oddílech poplatkového práva nebo o větších skupinách poplatků, v nichž jedině může býti podán (hlavně pro praxi) dostatečně podrobný výklad o příslušných institucích se zřetelem na všeobecné principy práva poplatkového i na související normy jiných právních úseků. Zdařilá práce Krautmannova, která před tím vyšla již německy (*»Gebühren von Rechtsurkunden«*, Praha 1935) obírá se poplatky z právních listin, t. j. jak uvádí autor, takovými poplatky, u nichž berní povinnost vzniká teprve listinným osvědčením.

Jde tu o poplatky, původně § 1, písm. A, č. 3 popl. zák. vytýčené, od nichž se později emancipovala celá řada poplatků, jednak přeměnou ze stupnicových na procentní, což znamenalo zároveň přeměnu jejich charakteru, jednak pouhým zrušením odvislosti od listinného osvědčení. Skupina poslední, tedy skupina těch poplatků, které zůstaly stupnicovými, neztratila však úplně vlastností, které jinak zákon č. 50/1850 poplatkům podle § 1, písm. A, č. 3 přičítá. Soudím proto, že autor mohl připojit ke svým výkladům i na př. výklad o poplatcích ze smluv společenských v daleko větší míře, než skutečně učinil. To platí s hlediska systematického. Ale dlužno přiznati, že dílo má již dosti bohatý obsah a že z důvodů praktických se výklady o stupnicových poplatcích ze společenských smluv hodí spíše do samostatného díla o poplatcích ze smluv společenských, jež nám finančněprávní literatura v dohledné době jistě přinese; vždyť tu jde o partii práva poplatkového, jež nabývá v nynější době značné důležitosti nejen pro svou nepropracovanost, ale i vzhledem k rychle se měnící struktuře společenských útvarů směrem k hospodářství řízenému.

Kniha Krautmannova dělí se na část všeobecnou a zvláštní. V části všeobecné pojednává se o pojmu právní listiny a jejích surogátech, o druzích poplatků, o subjektech poplatkové povinnosti a jejich osvobození, o zjištění vyměřovacího základu, o sankcích poplatkových předpisů atd. Část zvláštní v 19 kapitolách zahrnuje pojednání o jednotlivých právních jednáních; jako dodatek jsou připojeny výklady o výhodách konversních, výhodách pro zápůjčky komunální a pro stavební ruch, dále výklady o kolkové povinnosti kupeckých účtů.

Výklady Krautmannovy jsou dokonale srozumitelné a jasné, aniž by to bylo na úkor juristické úrovně díla. Autor užívá hojně judikatury, při čemž je zřejmo, že ji také dopodrobna ovládá. Může tudíž často studium této knihy přinést více užitku než hledání v nepřehledných komentářích.

Část práva poplatkového, již si autor vybral, vyžaduje nejvíce z celé oblasti tohoto práva přihlížení k normám práva soukromého. Autor této souvislosti neopominul. Jest chvályhodno, že oproti výkladům finančněprávním jsou příslušná místa výkladů o právu soukromém vytištěna odlišně a to kursivou. Škoda jen, že nezaujal v těchto místech stanoviska k podrobným vývodům Widmerovým (*System der öst. Gebührengesetze*, 1890.)

Třebaže nelze v jednotlivostech s názory autorovými vždy souhlasiti (na př. na str. 168, kde tvrdí, že účet je listinou svědčící proti příjemci), možno označiti tuto jeho monografii za velmi cenný příspěvek do finančněprávní literatury. Siblík.

Heller-Lappert: Poplatkové zákony, platné v zemi České a Moravskoslezské. Přeložil a upravil po stránce formální doc. Dr. Kazimír Č a k r t. Sešit 1. Str. 1—128. Praha 1936. Cena v subskripci 20 Kč. Naší právnické literatuře nebylo ke cti, že dlouho neměla samostatného českého překladu poplatkového zákona, nemluvě o vydání Holík-Tušově, jež však neobsahuje změn po r. 1925 nastalých a mimo to v dobré snaze podávati současně texty platné v zemích historických i texty platné v ostatních zemích republiky, se stalo málo přehledným. Sluší hned na počátku podotknouti, že od pracovníka kvalit Čakrtových mohli jsme se nadíti plným právem samostatného českého komentáře poplatkových zákonů; na úplnou takovou publikaci vlastně dosud čekáme. Místo toho podává nám jmenovaný zde jen překlad německého komentáře Heller-Lappertova podle jeho II. vydání. Tím však nechceme Čakrtův úkol podceňovati, neboť pořídit jazykově i juristicky správný překlad zastaralých norem poplatkových s přihlédnutím ke všem pozdějším změnám a dodatkům je prací velmi obtížnou, jež vyžaduje značné dávky odborných znalostí i překladatelské zručnosti. To platí zvláště pro překlad a úpravu poplatkového sazebníku, jež mají býti obsaženy v druhém díle právě počaté publikace.

Vyšlý dosud první sešit dostal se až k § 46 všeobecné části poplatkového zákona. Paragrafy cit. zákona jsou česky uvedeny v nyní platném znění a k tomu vždy připojen původní německý text, dále i související právní materie. U každého paragrafu jest pak i judikatura a výnosy ministerstva financí a to pokud možno od sebe odděleně, čímž stává se Čakrtovo vydání přehlednějším. Oproti originálu doplňuje překladatel českou úpravu i nejnovějšími judikáty a výnosy. I jinak je materie mnohde účelněji seskupena.

Kniha má vzornou technickou úpravu, provedenou tiskárnou Typus na Smíchově. Bylo užito většího formátu, než v originále a tisk proveden účelně několika typy písmen; judikatura s výnosy je tištěna ve dvou sloupcích. Toto vypravení velmi usnadňuje upotřebení knihy.

Překlad 1. sešitu možno označiti za plně vyhovující a to i co do zvláštních termínů poplatkoprávních. Mám tu jen některé poznámky: Mluvíme-li o dani z obohacení, pak by bylo správnější mluvit též o poplatech z pojištění, nikoliv pojišťovacích. Pozoruhodné je, že se překladatel vrací k termínu daň z obratu cenných papírů. Snad by bylo dobře, přidržeti se při překladu poplatkových zákonů právnické češtiny v superrevisní osnově občanského zákoníka užívané, jež by nám vůbec mohla a měla býti vzorem.

I při dobrém překladu a velmi přehledné úpravě, jako je tomu v případě Čakrtova vydání, dlužno vysloviti obavu, že ho bude